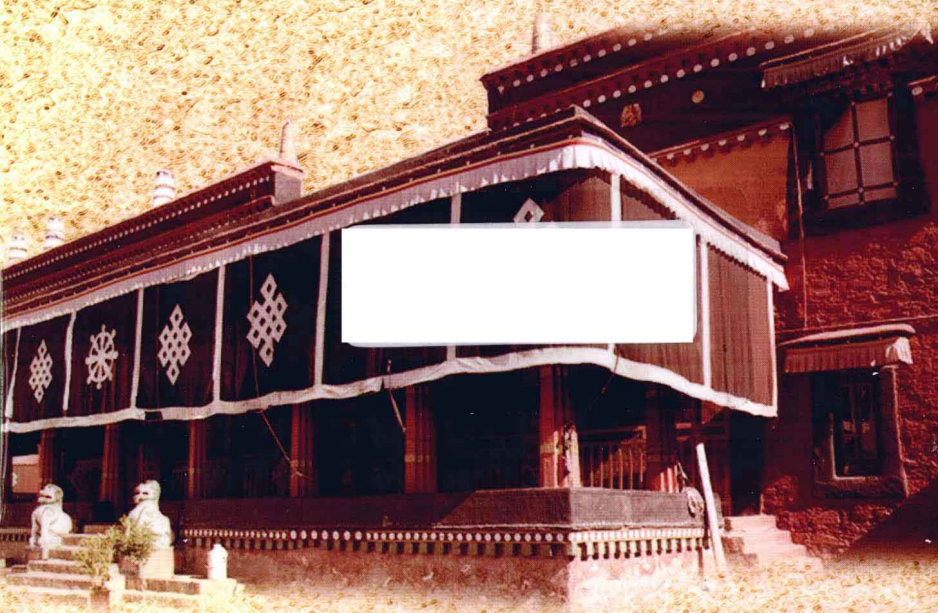

བོད་ལྗོངས་གནའ་ཤུལ་གནས་མཆོག

西藏名胜古迹

གནའ་ཤུལ་གནས་མཆོག

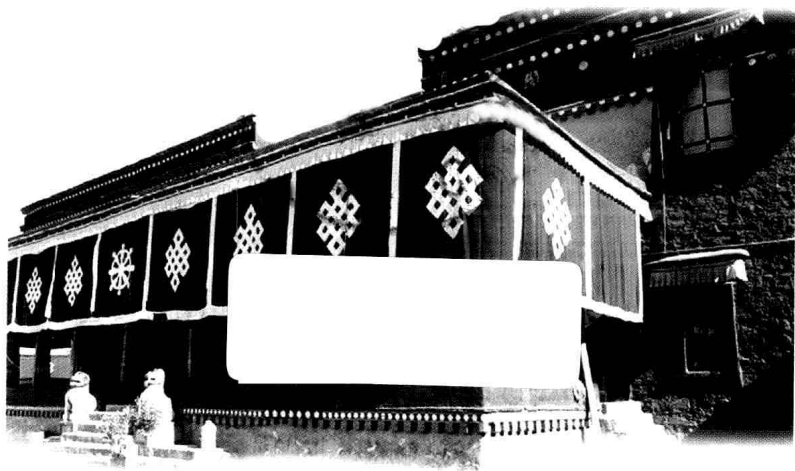
乃琼寺

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དབུ་མཁོ་ཁང་།

༡༡། དབང་བླ་ལོ་པའི་དགའ་ཚལ་གནས་ཆུང་
རྩ་རྩེ་ལྷ་དབྱངས་སྤྱིང་གི་དཀར་ཆག་མཐོང་བ་
དོན་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ག་བཞི་མེག་དམར་ཆེ་ཅིང་།

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

乃琼寺简介:藏汉文/米玛次仁编. —拉萨:西藏
人民出版社, 2010.1(2010.7 重印)
ISBN 978-7-223-02775-5

I. ①乃… II. ①米… III. 佛教—寺庙—简介—西藏—藏
语 IV. ①B947.275

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 208460 号

乃琼寺简介

编 者	札细·米玛次仁
责任编辑	扎西欧珠
封面设计	李 峰
电脑排版	德 青
出版发行	西藏人民出版社(拉萨市林廓北路 20 号)
印 刷	拉萨福明印务有限责任公司
开 本	787×1092 1/32
印 张	5.125
字 数	90 千
插 图	6
版 次	2010 年 1 月第 1 版
印 次	2010 年 7 月第 2 次印刷
印 数	3,001—7,000
书 号	ISBN978-7-223-02775-5
定 价	12.00 元

版权所有 翻印必究

(如有印装质量问题,请与出版社发行部联系调换)

发行部联系电话(传真):0891-6826115

དགར་ཆག

- དང་པོ། དགར་རྒྱན་མོ་ཤར་གིས་མོད་ཀྱི་ཁྱིད་པ་འཕྲོ་སྒྲུབ་
 རྒྱལ། (1)
- གཉིས་པ། རྒྱལ་དབང་ལེ་པ་རག་དབང་གྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཉི་
 མཛེད་རྒྱམ་མཛེད་བཟུམ། (6)
- གསུམ་པ། གནས་རྒྱུ་ཞེས་པའི་དཔོན་མིང་ཐོགས་རྒྱལ། (10)
- བཞི་པ། གནས་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་ཐོག་མའི་ཕོ་རྒྱལ། (12)
- ལྔ་པ། གནས་རྒྱུ་དོ་རྩེ་རྒྱ་དབྱེད་མིང་གི་ཕོ་རྒྱལ། (19)
- རྒྱུག་པ། དེ་མཚན་གནས་རྒྱུ་དཔོན་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྤྱུ་གཟུང་
 ཐུགས་ཉེན་གྱི་སྒྲོར། (21)
- གཅིག་ འདྲུ་ཁང་གི་སྒྲོར། (22)
- གཉིས། མཚོད་ཁང་ཕྱེ་བྱི་སྒྲོར། (24)
- གསུམ། དཔོན་བདག་བང་མཛེད་ཀྱི་སྒྲོར། (25)
- བཞི། རྒྱ་སྒྲོང་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོར། (25)
- ལྔ། གཙང་ཁང་གི་སྒྲོར། (28)
- རྒྱག་ འདྲོད་ཁམས་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོར། (31)
- བདུན། མཚོད་ཁང་ཤར་གྱི་སྒྲོར། (33)
- བརྒྱད། ཆེ་དཔག་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོར། (34)
- དགུ། སྒྲོམ་ཆོགས་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོར། (34)

- བཅུ། ལྷ་མ་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོང་།..... (35)
- བཅུ་གཅིག་། འཇམ་ལྷིང་གཟིམ་རྒྱུང་གི་སྒྲོང་། (36)
- བཅུ་གཉིས་། གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོང་། (37)
- བཅུ་གསུམ་། རྒྱན་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོང་། (37)
- བཅུ་བཞི་། རྒྱ་རྒྱུང་བར་མའི་སྒྲོང་། (38)
- བཅེ་ལ། བཙུན་འཕྱར་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོང་།..... (39)
- བཅུ་རྒྱལ། ར་ཁང་གི་སྒྲོང་། (40)
- བཅུ་བརྒྱན། མཆོད་པ་ཁང་གི་སྒྲོང་།..... (40)
- བཅེ་བརྒྱད། གཟིམ་རྒྱུང་རི་པོ་ཏེ་མའི་སྒྲོང་། (41)
- བཅུ་དགུ། རྒྱ་རྒྱུང་ཅེ་མའི་སྒྲོང་། (41)
- ཉི་ཤུ། ལྷ་ཁང་ལྷག་མ་ཁག་གཅིག་གི་སྒྲོང་།..... (42)
- བརྒྱན་པ། གནས་རྒྱུང་དཔོན་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཆའི་སྒྲོང་། (43)
- གཅིག་། བདེ་ཡངས་རྩོག་ཅམ་གྱི་སྒྲོང་། (43)
- གཉིས་། བཟོང་ལྷ་མ་མཁུན་གྱི་སྒྲོང་། (45)
- གསུམ་། གནས་མཆོད་སྒྲོང་། (46)
- བཞི་། རྒྱ་ཁང་གི་སྒྲོང་། (47)
- ལ། དགའ་ཆལ་གྱི་སྒྲོང་། (48)
- རྒྱལ། ལྷ་ཁང་གི་སྒྲོང་།..... (48)
- བརྒྱན། ཆོས་མཆོད་གྱི་སྒྲོང་།..... (49)
- བརྒྱད་པ། གནས་རྒྱུང་དཔོན་གྱི་ཕྱི་གཟིམ་སྒྲོང་། (50)
- དགུ་པ། གནས་རྒྱུང་དཔོན་གྱི་ཆོག་ཕྱོག་ལེན་དང་རྒྱས་མཆོད་གྱི་
སྒྲོང་། (53)
- བཅུ་པ། གནས་རྒྱུང་ཆོས་རྒྱུང་གི་སྒྲོང་།..... (57)

གཅིག་ ཚེས་སྤྱི་ཚེན་པོ་ལེ་ཏར་རྒྱལ་པོ་ལེ་ལྷུང་བའི་སྒྲོན།

..... (58)

གཉིས། བསམ་ཡས་དགོན་པའི་སྤང་མར་བསྐྱར་རྒྱལ། (63)

གསུམ། ཚེས་ཡང་དགོན་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ། (66)

བཞི། དགེ་ལུགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ། (70)

བཅུ་གཅིག་ རྟེན་ཀྱས་ཀྱི་དགོན་པའི་སྤྱི་གསུང་བྲགས་རྟེན་གྱི་སྒྲོན།

..... (78)

གཅིག་ འདུ་ཁང་གི་སྒྲོན། (79)

གཉིས། སྤྱོད་རྟེན་ཁང་གི་སྒྲོན། (80)

གསུམ། གཙང་ཁང་གི་སྒྲོན། (81)

བཞི། འདོད་ཁམས་རྟེན་ཁང་གི་སྒྲོན། (82)

ལ། མཚོད་ཁང་ཤར་གྱི་སྒྲོན། (83)

རྒྱལ་ ལྷ་མ་རྟེན་ཁང་གི་སྒྲོན། (83)

བདུན། འཇམ་ལྷིང་གཟིམ་རྒྱུང་གི་སྒྲོན། (84)

བརྒྱད། བཏུན་འལྱར་རྟེན་ཁང་གི་སྒྲོན། (84)

དགུ། གཟིམ་རྒྱུང་རི་པོ་ཏ་ལའི་སྒྲོན། (85)

བརྒྱ་ ཚེས་སྤྱི་ཚེན་གྱི་སྒྲོན། (85)

བཅུ་གཉིས། གནས་རྒྱུང་དགོན་པའི་ལྷེ་བས་རིས་གྱི་སྒྲོན། (86)

གཅིག་ གནས་རྒྱུང་དགོན་པའི་ལྷེ་བས་རིས་གྱི་གནས་རྒྱལ་

མདོར་བཟུས། (86)

གཉིས། གནས་རྒྱུང་དགོན་པའི་ལྷེ་བས་རིས་གྱི་ནང་དོན་སྒྲོན།

..... (90)

ཟླར་བཞོད། (95)

དོན་ཆེན་གནད་བསྟུས།	(100)
མཆུག་བྱང་།	(102)
དབྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ།.....	(104)

དང་པོ། དགའ་ལྷན་མོ་བྲང་གིས་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཁ་མོ་སྒྲུར་ཆུལ།

བཅན་པོ་དར་མ་འུ་དུམ་བཅན་གྱི་སྐབས་སངས་རྒྱལ་བཏན་པ་
 བསྐྱབས་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རིང་དབྱེས་གཅོད་ཁྲལ་དུ་
 སངས་རྒྱལ་བཏན་པའི་ཕྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱུར་བ་མ་ཟད། བཅན་
 པོའི་རྒྱལ་རབས་འདི་ཉིད་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སིལ་བྱར་ཐོར། ཟུམ་ཟུ་མཛོ་
 སྟེང་ཁྲལ་དུ་བྲམ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་སྟོད་མངའ་རིས་ཁྲལ་དུ་
 རོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཡ་ཏི་ཤ་གཉིས་ཀྱིས་བཏན་པའི་མེ་རྩ་སྒྲར་ཡང་
 བསྐྱངས། དེ་ལྟར་བཏན་པ་ཐུ་དར་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་དང་། བཏན་པ་མེ་
 དར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་པའ་རྒྱལ་སྤྱི་བཀའ་རྒྱུ་ལས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བཏན་པ་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་དར་ཁིང་རྒྱས་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད།
 རྩོད་པོ་གཅིག་ལ་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པ་བཞིན་བྱུང་མཐའ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
 ཞིག་དར་བར་བྱུར། དེའི་ནང་ནས་ཐུ་བ་རྩོད་མ་དང་། དེ་ནས་རིམ་
 བཞིན་བཀའ་གདམས། བཀའ་བརྒྱད། ས་སྒྲུ། ཞི་བྱེད། རོ་ནང་།
 དགེ་ལུགས་ཤོགས་བྱུང་མཐའ་ཁག་བྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱལ་བཏན་པ་ཐུར་ལས་
 ལྷག་པའི་དར་སྟེལ་བྱུང་། བྱུང་མཐའ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་དེ་རྒྱལ་ས་
 ནི་རྒྱལ་བཏན་དཔག་བསམ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་ཡལ་ག་ཡིན་པས་
 《ཐུའུ་བཀའ་བྱུང་མཐའ་》ལས། ཐ་དད་འབབ་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེ་བའི་རྒྱ་བྱུང་བཞིན། ། ཐ་དད་བཀའ་ཡང་མཐར་ཐུག་དགོངས་པ་
 གཅིག་ཏུ་ལེགས་འབབ་པའི། ། ཐ་དད་བྱུང་མཐའི་སྟེལ་མང་གངས་ཅན་
 རྩོད་ས་འདིར་དར་མཛད་པ། ། ཐ་དད་སྤང་ཡང་རོ་བོ་གཅིག་བྱུར་སྟེས་

མཆོག་ཡོངས་ལ་འདུད། ། ཅེས་པར་ལྟར་རོ།

དགེ་ལྷགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་གཏོད་མཁན་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྒྲོ་
བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ནི་པོད་རབ་བྱུང་དུག་པའི་མེ་བྱ་ལ་ཉེ་
སྤྱི་ལ་ ༡༩༥༧ལོར་མདོ་ཁམས་སྤང་གི་ ཤར་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་བཞུགས།
སྤྱོད་ཀྱང་དུའི་དུས་ནས་ཆོས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཤེས་རབ་གི་སྒྲུ་གྲུ་འཕེལ།
དགྲུང་ལོ་བཅུ་དུག་པ་ཕྱི་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལ་ ༡༩༧༩ལོར་དབུས་གཙང་ཚྭ་གས་
སྤྱོད་ཏེ་ལྷ་རྗེས་སུ་འབྲི་གྲུང་མཐེལ་དང་། ཆེལ་སྤེ་ཐང་། སྤྱར་མོ་
ཡུང་། སྤར་ཐང་སོགས་སུ་གྲུ་སྤྱོད་མཛད་དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབྲི་
གྲུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། བོད་དང་ཚྭ་གས་ལས་རྒྱུ་ལྷ་། རེད་
མདའ་བ་གཞོན་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཏེ་མ་བཞེན་ནས་རིག་གནས་
སྤྱོད་དང་། བྱད་པར་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་མཁས་
པའི་ཚེ་མོར་སོན། དགྲུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་པོད་ས་སྤང་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལ་
༡༩༠༧ལོར་ལྷ་སའི་སྤྱོད་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་གནང་སྤེལ་དེ་རང་
ལ་ལྷ་སའི་ཤར་ཙོང་སྤྱོད་ཚེ་རྫོང་ཁོངས་སུ་འབྲོག་རི་པོ་དགའ་ལྷན་རྒྱུ་
པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་སྤྱོད་འདེབས་པར་མཛད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་དགོན་
པ་དེ་ཉིད་གནས་གཞི་བཟུང་ནས་དགེ་འདུན་པའི་སྤེ་ཆགས་ཏེ་རིམ་བཞིན་
གོང་འཕེལ་བྱུང་བས་བཀའ་གདམས་གསར་མའམ་དགེ་ལྷགས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དེའི་རྗེས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྤྱོད་མ་མང་པོས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་
དགོན་པ་མང་པོ་སྤྱོད་བཏབ་པ་ལས་དར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་གས་ནི་དབུས་གི་སེ་
འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། གཙང་གི་བཀྲ་ཤིས་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་
ལས་འབྲས་སྤངས་དགོན་པ་ནི་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་སྤྱོད་བཏབ་ནས་ལོ་

བརྒྱད་སྤང་བའི་པོད་རབ་བྱུང་བརྒྱན་པའི་མེ་ཁྲེལ་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༧༡༤ལོར་
 འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་ལྷ་སའི་རྒྱལ་པོས་དགེ་
 འཕེལ་དབྱ་ཅེའི་རི་སྒྲིབ་དུ་མཉམ་བཅུག་པ་དང་། ས་ཕག་ལོ་ཉེ་སྤྱི་
 ལོ་༡༧༡༧ལོར་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་བྱང་པོས་སྤྱི་
 སེར་དགོན་པ་བཅུག་། རྒྱ་སྤང་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༧༣༣ལོར་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་
 གེས་ལྷ་ས་རྒྱ་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྤྱད་ཐུག་པར་བཅུག་། པོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་
 པའི་མེ་ཁྲེལ་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༧༧༧ལོར་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་གཙང་བཀྲ་
 ཤིས་ལྷན་ལོ་བཅུག་། དེ་ལྷན་རྗེ་ཙང་ཁ་པའི་སློབ་མ་ནམས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་
 འབད་བཙོན་འོག་དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཉིད་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་
 རྟོགས་བྱགས་མངའ་ཐང་རྒྱས་པར་བྱས་། དེར་བརྟེན་སྐབས་དེ་དུས་དགེ་
 ལུགས་པ་དང་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་དབར་གྱི་འགལ་བ་རྗེ་ཆེར་སྤང་ཉེ་དགེ་
 ལུགས་པ་དང་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུགས་སུ་ལངས་མཁན་རིན་སྤངས་པ་
 དང་གཙང་པ་ཉེ་སྤྱི་དགེ་ལུགས་དབར་གྱི་འགལ་ཟླ་རྣོང་ར་ཅན་དུ་བྱས་།

རིན་སྤངས་པ་མཆོག་རྗེ་རྗེས་དབང་བརྒྱར་བྱེད་རིང་རང་ཉིད་ཀྱི་
 བརྟེན་ལུལ་ཀམ་ལྷ་དཔར་བ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་དང་ཀམ་ལྷ་ནག་པ་ཆོས་
 གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་གྲགས་ཞེན་གྱི་དབང་དུ་སྤང་ཉེ་དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་འཛིན་པ་ཅེད་ཐང་ཆོགས་པར་ལྷ་སེར་སྤངས་ནས་ལྷ་དཔར་གྱོན་
 དགོས་པའི་བྲིམས་བསྐྱགས་པ་དང་། པོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྩ་ལོ་
 ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༧༧༧ལོ་ནས་བཟུང་ལྷ་ས་སློན་ལམ་ཆེན་མོར་སེ་འབྲས་དགེ་
 ཀའ་སྤྱུང་གྱི་དགེ་འདུན་བཞུགས་མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཏེ་དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་
 ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་པ་དང་། ས་རྒྱ་བ་སོགས་དགོན་ཁག་
 གི་དགེ་འདུན་པ་ཆོར་ལྷ་ས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ཆོགས་སུ་བཅུག་། རིན་

བཟུན་འཛིན་དང་རྟ་དཔག་མི་གངས་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཅམ་ཁྱིད་དེ་སྦྱིད་ཤོད་
 པའི་དཔག་དབྱང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་གཙང་པ་ཕྱེ་སྦྱིད་ལ་ཕར་སྐྱལ་
 བྱས་པ་སོགས་དགེ་ལྷགས་པ་དང་གཙང་པ་ཕྱེ་སྦྱིད་དབར་ལ་དཔག་འབྲུག་
 ཐངས་མང་བྱང་བས་དབྱས་གཙང་ཁྲལ་གྱི་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་།
 དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སོགས་ལ་གནོད་འཆོ་ཆེན་པོ་ཕོག་པས་པཎ་
 ཆེན་སྐྱེའང་བཞི་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་སོགས་ཀྱིས་བར་འདུམ་
 གནང་བའི་ཆེན་གྱིས་འབྲུག་ཅོད་ཞི་བར་བྱས།

དེའི་སྐབས་སུ་དགེ་ལྷགས་པར་སྦྱགས་ཁག་གསུམ་ནས་གནོད་འཆོ་
 གཏོར་མཁན་བྱང་ལྟེ། གཅིག་ནི་མཆོ་སྟོན་ཁྲལ་དུ་དབང་བརྒྱར་བྱེད་
 པའི་ཉལ་ཉ་ཆོ་པ་བདུན་གྱི་དཔོན་པོ་ཆོག་སྟེད་དང་། གཉིས་ནི་ཁམས་ཁྲལ་
 གྱི་པེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད། གསུམ་ནི་གཙང་པ་ཕྱེ་སྦྱིད་བཅས་ཡིན་པས།
 དགེ་ལྷགས་པ་ཡང་སྟོང་འཆོ་སྟོན་སྟབ་མིན་གྱི་འགག་ཅའི་དུས་དེར་ཕྱག་
 མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་སྦྱིད་ཤོད་ཕྱེ་པ་མཆོ་སྦྱོས་རྟོ་རྟེ་གཉིས་
 ཀྱིས་གསང་བའི་ཡི་གེ་བསྐར་ཏེ་མཆོ་སྟོན་བརྒྱད་རྒྱུན་གར་དུ་གྱ་བྱི་ཉན་ལ་
 དཔག་རྟགས་ཡོང་རེ་ཞུས་པས། སྤྱི་ལོ་༡༤༩༧ལོར་གྱ་བྱི་ཉན་གྱིས་མཆོ་
 སྟོན་ལ་དཔག་དྲངས་ཏེ་ཆོག་སྟོང་ཆོ་ཕ་ཅ་མེད་བཏང་བ་དང་། ལོ་གཉིས་
 པར་རང་ཉིད་ཀྱི་དབྱང་ཆོགས་མཆོ་སྟོན་དུ་གནས་སྟོས། སྤྱི་ལོ་
 ༡༤༩༨ལོར་གྱ་བྱི་ཉན་གྱིས་སྐར་ཁམས་པེ་རི་རྒྱལ་པོར་དཔག་དྲངས་ཏེ་ཕྱེ་
 དགེ་དང་སྐར་ཁམས་སོགས་སྐངས་ནས་པེ་རི་རྒྱལ་པོ་གཏོར་ཕམ་བཏང་།
 ཕྱིས་སུ་གཙང་པ་ཕྱེ་སྦྱིད་ལ་དཔག་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་སྐངས་པ་མ་བཟད།
 ཀམ་བཟུན་སྦྱོང་དབང་པོ་ཀོ་བདུམས་བརྒྱབ་ལྟེ་གཞིས་ཀ་ལྷེདུའི་གཙང་
 རྒྱར་དོར། དེ་ནས་པོད་རབ་བྱང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱ་རྟ་ལོ་རྟེ་སྤྱི་ལོ་

༡༤༡ ལོར་གུ་ཤི་ཏན་གྱིས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བཟུང་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་
 མ་སྤྱི་སྤེང་ལྷ་པ་གཞིས་ཀ་ཆེར་གདན་དྲངས་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མིང་
 དབང་ཡོངས་རྫོགས་ལུལ་བས། དགེ་ལུགས་པས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་
 གསར་དུ་བཅུགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཁ་ལོ་བཟུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མར་
 བཏོད་དོ། །

གཉིས་པ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་རག་དབང་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་ མཆོའི་མཇེད་ནམ་མཁོར་བཟུང་།

རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་རག་དབང་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་བཟོར་ཏེ་རྒྱ་རིགས་
 རྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་ཡབ་ཏོར་བདུད་འདུལ་རབ་བཟན་དང་། ཡུམ་ས་
 རྒྱའི་དཔོན་ཆེན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཇོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
 བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་སྤྱལ་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༡༧ ལོར་རྩྱ་ཁ་འཁྱུངས་
 རྒྱས་སུ་སྤྱེད་འབྱུངས། བོད་རྒྱ་བྱི་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༡༩ ལོར་དབྱང་ལོ་དུག་ལ་
 སོན་པའི་སྐབས་པཎ་ཆེན་སྤྱི་སྤེང་བཞི་པ་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་
 གྱིས་སྤྲུགས་འགན་གཙོ་བཞེས་གནང་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་
 དགོན་པར་གདན་དྲངས་ཏེ་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་གསན་སྦྱང་གནང་
 འགོ་རྒྱགས། བོད་ཤིང་སྤང་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༡༩ ལོར་པཎ་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་གཙུག་ལྷན་བཞེས་ཏེ་མཆན་ལ་རག་དབང་སྤྱོད་
 བཟང་རྒྱ་མཆོའི་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་བྱུང་བཟུང་ལང་ཆོའི་ལྷོ་ཞེས་གསལ།
 བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་སྤྱལ་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༡༧ ལོར་རྒྱལ་དབང་
 མཆོག་གིས་པཎ་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ལས་སྤང་འདུལ་ལུགས་

ཁྱེ་ཐུགས་རྒྱལ་པོ་བཞེས་ཤིང་། བཀའ་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་བརྟུགས་ཏེ་
གསང་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་རིམ་དང་གཞུང་ཆེན་ཀྱི་པོད་ལྔ་སྟགས་བསྐྱབ་
སྤྱངས་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་སྐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
མཆན་དོན་མཐུན་པར་གྱུར།

བོད་མེ་མྱང་ལོ་ཉེ་ཟ࿳་ལོ་ ༡༤༣༧ ལོར་སྟག་པོའི་རྒྱལ་པོ་གྱེ་ཕྱི་ཏན་
བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཆོ་སྟོན་གྱི་ཆོག་བྱ་ཡི་དམག་དཔུང་བཙམ་ནས་དགེ་
ལུགས་པར་ཕན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྟ་ས་ཏུ་བཏུན་འཛིན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཆན་གསལ། བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱ་རྩ་ལོ་
ཉེ་ཟ࿳་ལོ་ ༡༤༣༨ ལོར་གྱེ་ཕྱི་ཏན་གྱིས་གཙང་པ་ལྷེ་སྤྱི་པམ་པར་བྱས་ནས་
རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་གཞིས་ཀ་ཅེ་ཏུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཁྲི་རྒྱུ་རྩ་
བརྒྱ་གསུམ་གྱི་དབང་བདག་སྤྲེལ་མའི་ཐུག་ཏུ་སྤྱུལ། ལོ་དེ་རང་ལ་རྒྱ་ལའི་སྤྲ་
མ་འབྲས་སྤངས་དགོན་དུ་བཞུགས་སའི་གནས་ཀྱི་མཆན་དང་སྤྱེལ་ནས་
དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་པའི་ས་གནས་སྤྱི་དགའ་འཛུགས་པར་མཛད།
དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དང་གྱེ་ཕྱི་ཏན་གྱིས་ལོ་ཤས་བཅད་སྤྱད་ནས་
བོད་ས་གནས་གང་སར་བྱོབ་པའི་གཙང་པ་ལྷེ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོབས་ཐུགས་ལྟག་
འཕྲོན་མས་པམ་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཆོགས་ཉིང་འཇགས་དང་སྤྱི་དབང་སྤྲ་
བརྒྱན་ཡོང་བར་བྱས།

བོད་ཤིང་བྱ་ལོ་ཉེ་ཟ࿳་ལོ་ ༡༤༣༩ ལོར་ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཆོག་
ཆོས་འཕེལ་སྟགས་ནས་དམར་པོ་རིའི་ཉིང་གི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ཞིག་གསུ་
བསྐྱེད་བྱ་རྒྱའི་སྤྱལ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་བཞིན་
ཆགས་ཐུན་སྤྲུལ་མཆོགས་པ་འདི་བཞེངས་གནང་མཛད།

བོད་ལུགས་ཡོས་ལོ་ཉེ་ཟ࿳་ལོ་ ༡༤༤༡ ལོར་ཆིང་གོང་མ་རྒྱུན་གྱི་ཡོས་

བོད་དུ་ཕོ་ཉ་མངགས་ཏེ་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་ངག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་
 བེ་ཅིང་དུ་གོང་མ་དང་མཇལ་འཕྲད་དུ་ཐེབས་དགོས་པའི་གདན་ཞུ་
 གནང་། དེའི་ཕྱི་ལ་ཉེ་བོད་ཚུ་འབྲུག་ལོ་སྟེ་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་ཟླ་བ་གསུམ་
 པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྱེང་ལུ་པ་མཚོག་གིས་བོད་ཀྱི་
 དཔོན་རིགས་སེར་སྐུ་སྐུ་འཁོར་སྟོང་སྐག་གསུམ་ཅམ་དང་བཅས་པེ་ཅིང་དུ་
 ཆིབས་བསྐྱར་གནང་། གོང་མ་ཐུན་གྱི་དང་མཇལ་འཛུལ་གནང་ཉེ་པེ་
 ཅིང་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་ཅམ་བཞུགས། རྒྱ་ལོ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་༡༩༥༩ལོར་བོད་
 དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར། བླ་མ་སྐག་ཏའི་ཁ་ཡུལ་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཆིང་གོང་
 མས་མན་རྒྱ་སྐག་བོད་བཅས་ཡིག་རིགས་བཞི་བཞེད་ཡོད་པའི་གསེར་གྱི་
 འཇའ་ས་དང་གསེར་གྱི་ཐམ་ག་གནང་། ཐམ་གའི་ཐོག་དུ་“ཏུབ་ཚྭ་གས་
 གྱི་ཕུལ་བྱང་ཞི་བ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་ཆེན་ཚུན་ལ་སངས་རྒྱས་བཞུན་པའི་
 མངའ་བདག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣེ་རྣེ་འཆང་རྒྱ་ལའི་བླ་མ”ཞེས་འཁོད་
 ཡོད།

བོད་ས་ཁུ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༧ལོར་རྒྱལ་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་
 པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྱེང་ལུ་པ་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་བ་
 དང་། ད་དུང་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་ས་འཕུལ་སྤང་གཙུག་
 ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོ་གནང་། རྒྱ་ལོ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་རྟོ་ཁ་བང་
 པོ་ཆེ་སོགས་ལ་གསེར་ཚོས་གྱི་བཀའ་འབྲུར་གསར་བཞེངས་དང་། རྒྱལ་
 དབང་མཚོག་དགྲའ་ལོང་རྒྱག་ལ་ཐེབས་པ་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་ཅེའི་བཞུན་
 མ་ཚུག་དང་། བྱ་ཤག་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་ལ་ཉམས་གསོ་གནང་།
 བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཡུག་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༧ལོར་སྤང་སྤང་
 པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་ཤེ་སྟིད་བསྐྱོབ་ཞེས་ཞུགས་ཏེ་སྟིད་ཚྭ་གས་གྱི་མཇེད་

པཆེར་མ་བསྐྱངས་བར་གཙུག་པོ་ཆོས་ཚུགས་ཀྱི་བྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་
མཛད།

ཀུལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཀུལ་མཆོན་
དང་ཁྱི་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་སྒྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་
མཁས་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གསར་ཉིང་གི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་
བྱ་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛད་རྗེས་《དབྱིད་ཀྱི་ཀུལ་མའི་སྒྲུ་དབྱངས་》
དང་། 《སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་སྒྲུ་
དབྱངས་》《ཆིས་དཀར་ནག་ལས་བཅམས་པའི་དྲིས་ལན་ཉིན་བྱེད་དབང་
པོའི་སྒྲུང་བ་》《སྙན་སྒྲིང་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་》སྒྲུབ་ལྷོ་
རྒྱས་དེབ་ཐེར་དང་། སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་པ། སྒྲ་མའི་རྣམ་ཐར་སྒྲུབ་
མང་པོ་མཛད་གནང་བ་མ་ཟད། པོ་ཉ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་དང་།
བྲག་ཡེར་པའི་དགའ་ལྷན་གསང་སྒྲགས་ཡང་ཆེའི་དགོན་པ། རྒྱ་མུར་
དགའ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་ཡང་ཆེ། འོ་ལ་གསུམ་རབ་སྒྲིང་། ལྷ་ཆེ་འོག་མེན་
སྒྲིང་། ཁོང་དཀར་བཤད་རྒྱབ་སྒྲིང་སྒྲགས་ཆོས་ལྷེ་དུ་མ་གསར་བཞེངས་
མཛད། གནས་རྒྱུད་རྗོང་རྗེ་སྒྲུ་དབྱངས་སྒྲིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཀུལ་དབང་ལྷ་པ་
ཆེན་པོས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་ལྷེ་སྒྲིང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གསར་
བཞེངས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན།

མདོར་ན། ཀུལ་དབང་ལྷ་པའི་མཆོན་སྙན་ཚུགས་བཞེར་བྱུང་པ་མ་
ཟད། ཆོས་སྒྲིང་ཐད་མཛད་རྗེས་མད་དུ་བྱུང་ལྟེ། མེས་ཀུལ་གོང་དུ་
གཙུག་ལྷུང་དང་སྒྲི་ཆོགས་སྒྲུབ་ཏན་དུ་འཁྱུར་བར་མཛད་རྗེས་སྒྲུ་ན་མེད་
པ་འཛོག་གནང་མཛད་པས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། ཐོད་
རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱ་བྱི་ལྷ་སྒྲུ་ལྷ་ ༡༤༤༩ ལའི་ཐོད་རྒྱ་གཉིས་

པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བེམ་སྟེ་སྤྱི་གདུང་
 ཉིན་གསེར་སྤང་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་གཅིག་དེ་ཉིད་པོ་བྱང་པོ་ཏེ་ལར་བཞུགས་
 མོ། །

གསུམ་པ། གནས་རྒྱང་ཞེས་པའི་དགོན་མིང་ཐོགས་རྒྱལ།

དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། མིང་དུ་བཏགས་པར་མ་མཛད་ན། ། འཇིག་
 ཉིན་ཐམས་ཅད་སྤྱིངས་པར་འགྱུར། ། དེ་བས་སྤྱིངས་པ་མཇུག་པའི་
 ཟུང་། ། མགོན་པོས་མིང་དུ་བཏགས་པར་མཛད། ། ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། གནས་རྒྱང་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྐོར་ལ་《བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ་》
 ལས། “གནས་རྒྱང་རྩ་རྒྱ་དབྱངས་སྒྲིང་སྟེ། ལྷ་པོ་དང་ས་གནས་སྤྱིད་
 གཞུང་གི་སྤྱང་མ་གཅི་བོ་ཆོས་སྤྱིང་རྩ་རྒྱ་གསལ་ལྷན་གནས་སའི་དགོན་པ་
 དེའོ” ཞེས་དགོན་པ་དེ་ཉིད་རྩ་སྤྱིད་རྩ་བ་ཅམ་ལས་གཞན་གནས་རྒྱང་
 ཟེར་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་ཡང་ན་གནས་རྒྱང་ཞེས་མིང་ཐོགས་པའི་
 རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་སྐོར་འཁོད་མི་འདུག །《དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་
 མོ་》ཡི་ནང་དུ་གནས་རྒྱང་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྐོར་ལས་བསྟན་ཅམ་ཞིག་ཞུས་
 བ་འདི་ལྟར་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤྱང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་བསམ་ཡས་དགོན་པ་
 བཞེངས་གནང་རྗེས་དགོན་པའི་སྤྱང་མར་བྱང་ཚུགས་སྟ་ཏེ་རྩ་གྱི་སྐོར་སྤྱི་
 བས་དཔྱད་རིགས་ལས་བྱང་བའི་མི་མ་ཡིན་རྒྱལ་པོ་པོ་ཏེར་ཟེར་བ་གདན་
 དངས་ནས་སྤྱིབ་དཔོན་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་གྱིས་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་དགོན་
 པའི་སྤྱང་མར་བསྐྱོས། གནས་རྒྱང་ནི་དེའི་ལས་བྱེད་སྤྱིན་པོ་རྩ་རྒྱ་གསལ་
 ལྷན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཐོག་མར་ལྷ་ས་ཆལ་གྲང་ཐང་གི་སྤྱང་མ་ཡིན་